

БИЗНИНГ МУСОҲАБА

КЕЙИНГИ йилларда маҳаллаларнинг мавқеи ошиб, уларга бўлган эътибор кучаймоқда. Уларнинг қамқоғилишидаги тўғри ва салмоқли бўлиб бормоқда.

Тошкент шаҳар маҳалла ва уй қўмиталари билан ишлаш доимий комиссиясининг раиси, Ўзбекистонда қишлоқ қўмиталари маданияти ходими, Тошкент Давлат аграр дорилфунунининг илмий котиби Шуккур Темурович ТЕМУРОВ билан суҳбатимиз мавзуси ҳам шу ҳақда бўлди.

— Шуккур Темурович, маҳалла деганда кўз олдинга ахил, аёлнинг қайишадиган кишиларни бirlaштириб турадиган жамоа келадими. Бу ҳақда сизнинг фикрингиз қандай?

— Гапнингизга қўйишаман, лекин шундан ҳам айтаётганим керакки, лугатларда маҳалла «шаҳарнинг бир неча қисmini ўз ичига олган бир бўлган ва унинг аҳолиси деб изоҳ берилади. Аммо менимча, бу маҳалла маъносини тўла қамраб ололмайдими. Маҳаллалар тарихига бир назар солсан, ҳамма даврларда ҳам маҳаллалар шахсининг шаклланиб қамол топишида жуда катта аҳамият касб этганини тўғри тўғри билан айтиш мумкин. Ақсарият маҳаллалар шу ҳудудда истиқомат қилувчи ҳунармандлар (Эгачи, Хизматчи, Пичоқчи, Темирчи, Кўмирчи, ва ҳоказолар каби) номлари билан аталди келинган. Баъзилари эса (Беш қайрағор, Баланд маъит, Оқ маъит каби) шу маҳалладаги бирон бир обида, белгиларини ёки тарихий шахслар, машҳур кишиларнинг номи билан аталди келинган. Ҳар бир маҳалланинг ўзига хос урф-одатлари, анъаналари бўлган.

Маҳалланинг катта бир оилага ўхшатиш мумкин. Бу оиланинг сабури қаноатли, имон-эътиқодли кишилар яшайди. Бир киши билан «Ватан нимадан бошланади?» деган қўшиқ билан бошланади. Мен Ватан ўз уйингдан, катта бўлган кўнанидан, маҳалладан бошланади, деган бўлар эдим. Маҳаллаларнинг ўзига хос ғайазу таровати бор. Эрта тонгда маҳалла кўчаларидан ўтиб бораётган экансиз, нуруний отахонларнинг маъияти негизга, ёки қайишадиган келинларнинг кўчаларига сув сеиб, супуриб юрганишлари, бир томондан «Тўйлар мувоваққ» бир томондан «Келинларнинг овозларининг келиб турганлигининг шохиди бўлади. Кўп қаватли уйларда бир подъездда истиқомат қилувчи кишилар бир-бирлари билан танимаганлар ҳолда маҳалладаги бир-бирини яхши танийди. Бир-бирини тўйларда, маъракаларда ҳамма ҳам бир-бирини танийди. Маҳалладаги кўпгина

қўмиталарнинг ҳуқуқи ва бурчлари, қўмита ишларини ташкил этиш каби масалалар аниқ белгилаб берилди. Ҳар бир маҳалла қўмитаси тарихидан фахрийлар кенгаши, хотин-қизлар билан ишлаш кенгаши, ободончилик шўбаси, ноғиронлар, Улуг Ватан уруши қатнашчилари, байналмилал жангчилар ва ёлғиз оилаларга ёрдам бериш комиссияси, маданий-маиший ишлар бўйича комиссия, ёшлар билан ишлаш, маҳалла ва мактаб ўртасидаги муносабатлар, жамоат тартибни сақлаш, ўртоқлик сулдари, оилавий келишмовчиликларни барқарор этиш комиссияси, мафкуралар ишлар бўйича комиссиялар фаолият кўрсатмоқда. У ёки бу комиссия маҳалла қўмитаси олдига мунтазам равишда ҳисоб бериб туради. Шу кунларда Тошкент шаҳрида 350 та маҳалла бор. Уларда бир миллионга яқин аҳоли ис

ти пухта сиёсий ва иқтисодий билимларга эга бўлган, олий маълумотли кишилар кўрган, катта ҳаётини бой тажрибага эга, олда эътиборли кишилар. Раиснинг уйидан кўнраги ўз йўлига, лекин қалбидан одамларга меҳр, ота-онага раҳматлик ва фидойилик бўлиш шарт.

— Даврини маҳалла ишларининг янада такомиллаштирилиши ҳамма самарасини оширишни тақозо этмоқда. Шу тўғрисида фикрингиз қандай?

— Кейинги вақтда бу борада анчагина ишлар қилинди. 1990 — 91 йиллар мобайнида ноғиронлар, кам таъминланган оилаларга 130.000 сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Маҳаллаларда «Навруз» байрамлари ўтказилмоқда. Қадимий урф-одатларимиз, қадриятларимизни тиклаш бормоқда. «Маҳалла» дастури бўйича ҳам бир қатор ишлар қилин

ди. 1992 йил арафасида шаҳар раҳбарияти томонидан маҳаллаларга ҳар бири 100 литрлик 100 та самовар тарқатилди. Шаҳар умумий оғирлигини бошқармаси маҳаллаларга чойхонаси учун 200.000 сўмлик асбоб-ускуналарни бепул берди. Янги йил дастурхонига атаб ҳар бир маҳаллага 1,5 тоннадан бир тарқатилди. Маҳаллалар тарихида биринчи марта республика маҳаллалари фаолиятларида 60 киши, шу жумладан Тошкент шаҳрида 15 киши республика Президенти томонидан олий мукофотлар билан тақдирланди.

Маҳаллаларда ёшларга чет тилини ўргатиш курсларини ташкил этиш, ёшларни ҳар томонлама етук қилиш бўлиб етиштириш учун қайишадиган лозим. Маҳаллаларда ноҳия, шаҳар, республика раҳбарлари, машҳур кишилар билан учрашувлар ўтказиб туриш керак. Бундай ошроа мулоқотлар яхши натижалар бериши амалда исботланган келмоқда. Маҳалла ҳуқуқларининг аввали мавқеини тиклаш, маҳалла фаолиятини рағбатлантириш, бунинг учун махсус уювлар таъсис этиш зарурати сезилмоқда. Октябр ноҳияси ҳудудда асн шаҳар ўрнида янги замонавий «Шаҳристон» маҳалласини бунёд этиш режаси бор. Маҳалла фаолиятига тааллуқли фотоаппарат, альбомлар яхши самара бермоқда. Шунинг учун бу ишларни оммалаштириш, маҳалла ҳаёти ҳақида ҳужжатли фильмлар яратиш зарур.

ВАТАН МАҲАЛЛАДАН БОШЛанади

— Бу ҳолат айни пайтда нимада бўлиб ўтмоқда?

— Аввало кейинги йилларда қабул қилинган икки қўмита ҳужжатини айтиб ўтмоқчиман. Биринчиси, Тошкент шаҳар иқтисодий қўмитасининг 1989 йилнинг октябрдаги тасдиқланган ва 1990—1995 йилларга мўлжалланган «Маҳалла» дастури. Иккинчиси Тошкент шаҳар Кенгашининг 3-сессиясида — 1990 йилнинг сентябрда тасдиқланган «Тошкент шаҳридаги маҳалла қўмиталари низоми» дир. Биринчиси маҳаллаларни ободонлаштириш, аҳолини ичимлик суви, газ, канализация ва бошқа муҳандислик иншоотларига бўлган эҳтиёжини қондириш, болалар бочгалари, мактаблар, соғлиқни сақлаш муассасалари, савдо, транспорт, алоқа хизматларини яхшилашга қаратилган бўлса, иккинчиси эса маҳалла қўмиталарига жуда катта ҳуқуқлар берувчи ҳужжатлардир. Шу низомига биноан маҳалла қўмитаси юридик шахс ҳуқуқига эга бўлиб, ўз маҳалласининг номи кўрсатилган думалоқ муҳрга эга бўлди. Маҳаллалар тарихида биринчи марта маҳалла қўмитаси раиси ва котибига ўзлари яшаб турган ноҳия иқтисодий қўмитасидан маош тўлашмоқда. Низомида маҳалла

тиқомат қилади. Шаҳарнинг кўп қаватли бинолардан иборат турар жой мазеаларида ҳам уй ва маҳалла қўмиталари тўзилмоқда.

Афсуски деярли ҳамма йилларда ўз вазифаларини ўтаётган одамлар, йиллардан ишдан тез-тез норозилик шикоятлари тушиб туради. Шундан келиб чиқиб яқинда улар фаолиятини тартибга солиш ва назорат қилиш мақсадида тажриба сифатида «Хамма ноҳиясининг» «Ғалабанинг 40 йил» мавзисидаги турта маҳалла қўмиталари янги ҳаётини янги бошлади. Ноҳиядаги Бобохон Салимов, Амир Темур номи маҳаллалар шулар жумласидандир. Шундан келиб чиқиб, маҳалла қўмиталарига катта масъулият бериш ва беришмоқда. Шунинг учун ҳам уларнинг давлат қўмиталарининг дастлаб бунинг деб ҳеч иккиланмай айтиш мумкин.

— Шуккур ака, кейинги пайтларда республикамиз раҳбарлари, шахсан Президентимиз маҳалла қўмиталарининг ишларини яхшилаш мақсадида кўп қарор қабул қилишмоқда. Лекин менимча кўп нарсаси турткида қилинган қўмита — яъни маҳалла қўмитасининг раисларига бoғлиқ. Сиз шу ла

шу давр мобайнида бундай воқеалар жуда кўп бўлган. Бирор бемаҳал одамдан кўз юмди, биронинг хонадонига фoқна юз берди. Бундай ҳолларда қаққиб келувчининг дариди вазиимлик билан малҳам бўлиш, унга ёрдам бериш лoзим. Зарур бўлса маҳалла фаолиятини ҳам оёққа турғузиш керак. 5000 ва ундан ортиқ аҳоли истиқомат қилувчи маҳаллалар бор. Нарх-наво ошиб бораётган, талонлар ва қупонлар жорий қилинган ҳолатда вақтда тақор акция манки маҳаллага «ота» бўлиш қийин. Халқ ҳурматли, ишонч билдириб, сизни ўзига раҳбарликка сайладилар. Ҳар бир бoғчан қадимининг, қилган ишининг халқнинг кўзи ўнгунда бўлади. Сизга раҳмат деб дуо қиладиган ва аксинча таъна-малолат тошларини отадиган бўлади. Раис маҳалладошларининг ишончини қoзончи, ҳурматига сазовор бўлиш керак, акс ҳoлда шарҳнинг машҳур аломуларидан Саъдий Шерoзӣ:

«Ўзгалар ғамини чекмас одам,

Анга нoлoйқидур нисoн деган ном».

деганидек бундай раис тез орада эл назаридан қолади. Тўғридан халқ уларни четга суриб ташлайди. Шаҳарда маҳалла қўмиталари раисларининг ақсарият қис

ми пухта сиёсий ва иқтисодий билимларга эга бўлган, олий маълумотли кишилар кўрган, катта ҳаётини бой тажрибага эга, олда эътиборли кишилар. Раиснинг уйидан кўнраги ўз йўлига, лекин қалбидан одамларга меҳр, ота-онага раҳматлик ва фидойилик бўлиш шарт.

— Даврини маҳалла ишларининг янада такомиллаштирилиши ҳамма самарасини оширишни тақозо этмоқда. Шу тўғрисида фикрингиз қандай?

— Кейинги вақтда бу борада анчагина ишлар қилинди. 1990 — 91 йиллар мобайнида ноғиронлар, кам таъминланган оилаларга 130.000 сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Маҳаллаларда «Навруз» байрамлари ўтказилмоқда. Қадимий урф-одатларимиз, қадриятларимизни тиклаш бормоқда. «Маҳалла» дастури бўйича ҳам бир қатор ишлар қилин

ди. 1992 йил арафасида шаҳар раҳбарияти томонидан маҳаллаларга ҳар бири 100 литрлик 100 та самовар тарқатилди. Шаҳар умумий оғирлигини бошқармаси маҳаллаларга чойхонаси учун 200.000 сўмлик асбоб-ускуналарни бепул берди. Янги йил дастурхонига атаб ҳар бир маҳаллага 1,5 тоннадан бир тарқатилди. Маҳаллалар тарихида биринчи марта республика маҳаллалари фаолиятларида 60 киши, шу жумладан Тошкент шаҳрида 15 киши республика Президенти томонидан олий мукофотлар билан тақдирланди.

Лексин халқ қилдиган ишларимиз кўп. Аввало маҳаллалар ишларини мувофиқлаштириш учун таркибидан қўрилган ташкилотлари бўлган ҳуқуқий ташкилот керак. Унинг фонди, бирои бўлиши лoзим. Шаҳар ва балки республика миқёсида маҳалла-лар жағмарасини тузиш зарур. Банкларда кўпгина маҳаллаларнинг ҳисоб-савдолари бор, лекин маблаглари кам, йўллари ҳам бор. Шунинг учун маҳаллаларда кичик корхоналар, қўшма корхоналар очиш мақсадида мувофиқдир. Республикамиз мустақил деб эълон қилинди. Келажикда бўлган — ёшларга эътиборни қўйишнинг, мактаб — маҳалла — ота-оналар ҳамкорлигини ривожлантириш,

Кейинги йилларда тўйлар ва маросимларни ўтказиш ҳақида оммавий ахборот воситаларида кўп таъбирлар қилинди. Ҳозирги иқтисодий оғир шароитда тўй ва маросимларни ихчамлаштириш, ортиқча сарф-харajatларга чек қўйиш ишларини маҳалла қўмиталари қаттиқ назорат қилиши керак. Биз А. Токне номи маҳаллада лoзим бўлса нoчор оила-ларнинг тўйларини, уларнинг таъмирлашнинг ҳам маҳалла ҳисобидан ўтказиб бермоқчимиз.

Яқинда республикамиз Президентини Исмоил Абдуғаниевич Каримовнинг Тошкент шаҳар маҳалла фаолиятини билан учрашуви унинг қатнашчилари ва ойна жаҳон-олдида ўтирган миллион-миллион кишиларда катта таассурот қолдирди. Тошкент маҳаллалари аҳолисининг Президент билан яқинлигини намoён этган, самийи ва дўстона вазиyтада ўтган учрашувада амалий маслаҳатлар, дадил фикрлар, тақлиф ва мулоҳазалар келгуси ишларимизнинг дастури бўлади. Қўриб турибсизки, режаларимиз ҳам, яқин келажикда яхши кунларга етишишига умидимиз ҳам катта.

— Олим, маҳалла қўмитасининг раиси, Тошкент шаҳар Кенгаши депутати, маҳалла

Суҳбатдош
Тўлқин ЛУТФУЛЛАЕВ.

Қўшма корхоналар—замон тақозоси

ХОРИЖ БИЛАН ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

ЎТган йилнинг февралда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар Маҳкамасининг мева-сабзавотчилик ва уюмчилик бўйича давлат ширкат концерни — «Ўзмева-сабузум» саноати ташкил этилди. У ҳудуди шу йўналишдаги «Ўзбекистон» бирлашмаси ўрнида барпо бўлди. Янги концерннинг ўтган йилдаги ишлаб чиқариш фаолияти қандай бўлди, у хорижий фирмалар ва компаниялар билан ўзаро фойдаланган ҳамкорлигини ривожлантиришда қандай роль ўйнамоқда?

Аввало шунини айтиш керакки, концерн тарихидаги кўнглилиги асосида 315 та иқтисодлашган мева-сабзавотчилик жамоа ҳўжалари ва давлат ҳўжалари, 75 та консерва ва виночилик заводлари, юзлаб бошқа корхоналар кирди. Уларнинг кўпчилиги пойтахт вилоятида жойлашган. Тошкентнинг ўзнда «Тошмева-сабузум» — саноати бирлашмаси ишлаб туринти. Унинг эсимасига шаҳарликларни янги ва қайта ишланган сабзавотлар ҳамда мева, узум ва картошка билан таъминлаш вазифаси юклатилган. Концерннинг мева шараблари ва маҳсулотлари ҳамда узумни қайта ишлаш бўйича юксак механизацияланган заводларидан бири Москвада жойлашган. Қисқаси, концерн, кўп тармоқли таъсирга эга, фаолиятининг биқини қилиб, бўлган мустақил ҳўжаларнинг таъминига — эгадир.

Умуман, концерн, шунингдек унинг Тошкент вилоятидаги қўчилиги бўлима-ларини 1991 йилда турларидан унинг асосий қарам, ош лавлаг, пивз етиштириш бўйича давлат режасини бунча билан бакарди. Унинг иқтисодлашган дўноқларида маҳсулот турлари қўчилиши, Шунинг учун ҳам барча савдо корхоналари ва қанага товар оборотининг белгилаш режасининг ушдасига чиқилди. Улар аҳолига 700 минг тоннадан ортиқ сабзавот ва мева сотдилар. Бу 1990 йилдаги нисбатан 2344 минг тонна кўндр. Саноат корхоналари 3,2 миллиард сўмлик мол ишлаб

чиқардилар. Бу режадан анча ошди. Шунинг билан таъкидлаш керакки, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамки қўйиш қаторига турлари ҳам орти, сифати ҳам яхшиланди. Айниқса, Янги-йўл ва Газалент консерва заводларида ишлаб чиқариш лoвтаган сабзавот-мева консерваларининг сифати яхшиланиб, ҳатто жаҳон бозорига ҳам чиқмоқда.

Ўтган йили концерн олган жами соф фойда салкам 500 миллион сўмлик ташкил этди. Бу назарда тутилган уч баравар кўндр. Унинг анчагина қисми пойтахт вилоятидаги ҳўжалар ва корхоналарга тўғри келади. Бунда мева-сабзавот маҳсулотлари харид ширхларини қайта қўрилишига эътибор берилди. Бунда мева-сабзавотчилик жамоа ҳўжалари билан давлат ҳўжалари, 75 та консерва ва виночилик заводлари, юзлаб бошқа корхоналар кирди. Уларнинг кўпчилиги пойтахт вилоятида жойлашган. Тошкентнинг ўзнда «Тошмева-сабузум» — саноати бирлашмаси ишлаб туринти. Унинг эсимасига шаҳарликларни янги ва қайта ишланган сабзавотлар ҳамда мева, узум ва картошка билан таъминлаш вазифаси юклатилган. Концерннинг мева шараблари ва маҳсулотлари ҳамда узумни қайта ишлаш бўйича юксак механизацияланган заводларидан бири Москвада жойлашган. Қисқаси, концерн, кўп тармоқли таъсирга эга, фаолиятининг биқини қилиб, бўлган мустақил ҳўжаларнинг таъминига — эгадир.

Умуман, концерн, шунингдек унинг Тошкент вилоятидаги қўчилиги бўлима-ларини 1991 йилда турларидан унинг асосий қарам, ош лавлаг, пивз етиштириш бўйича давлат режасини бунча билан бакарди. Унинг иқтисодлашган дўноқларида маҳсулот турлари қўчилиши, Шунинг учун ҳам барча савдо корхоналари ва қанага товар оборотининг белгилаш режасининг ушдасига чиқилди. Улар аҳолига 700 минг тоннадан ортиқ сабзавот ва мева сотдилар. Бу 1990 йилдаги нисбатан 2344 минг тонна кўндр. Саноат корхоналари 3,2 миллиард сўмлик мол ишлаб

чиқардилар. Бу режадан анча ошди. Шунинг билан таъкидлаш керакки, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамки қўйиш қаторига турлари ҳам орти, сифати ҳам яхшиланди. Айниқса, Янги-йўл ва Газалент консерва заводларида ишлаб чиқариш лoвтаган сабзавот-мева консерваларининг сифати яхшиланиб, ҳатто жаҳон бозорига ҳам чиқмоқда.

Концерн қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари етиштиришни қўйиштириш учун, аввало унинг ҳўсдорлигини ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларни ҳал қилишда ҳам хорижий шерклар билан ҳамкорлик қилишга катта эътибор бермоқда. Бунинг учун биринчи навбатда итесивс технологияни жорий қилиш назарда тутилган.

Ҳозирги вақтдаёқ бу режалар амалга оширилди бошланди. Голландиядаги «Агрос» фирмаси билан ҳамкорлик қилиш бошланмоқда. Унинг бақилари ҳудудда Южори хорижий шерк улуштига тўғри келади. Хорижий шерк ҳисоблаш техникаси етказиб беради, ўз тажрибасини ўргатади, мутахассисларни ўқитади.

«Америнэкс Ресорс Менеджмент» компанияси билан ҳам катта ҳажимдаги шартнома тузилди. Контракта мувофиқ (у беш йил муддат билан тузилди) республикада, шу жумладан Тошкент вилоятида ишлаб чиқариладиган аронларнинг барча турларидан Америкага етказиб берилади. Унинг ҳажми 106 миллион долларлик қилиб белгиланган. Америка эса республикамизга ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун зарур бўлган энг янги технология асбоб-ускуналарини беради. Келишмовчилик мувофиқ, маҳсулотларни қўйиш учун қилиш ишлар, шунингдек тили, ёрлик, елик, мева-қалпоқчалар, картонадан ишланган махсус идишларни хорижий шерк етказиб беради. Маҳсулотни чет эл бозорига етказиб бериш учун бундай ёрлик, чиройли бекалар нихолатда зарурлиги ҳақида гапириб ўтирмай қолмайди. Бироқ бу фақат ароқатгина хос эмас.

Яна бир ўзаро фойдали олд-сотди Италиянинг «Кам-финанс» фирмаси билан тузилди. У 1992 йилда жаҳон бозорига рақобат қила оладиган томат-пастасини ишлаб чиқариш бўйича 4 та технология лизинг етказиб беради. Ҳозирги вақтда ҳам бу маҳсулотни ҳудудда талаб катта. Янги технология ишла тулганг ушдасига олиб келади. Италиянинг итдор фирмалари мева-лар ва сабзавотлар қўлиб етиштирилганда жойларда уларни қайта ишлаш бўйича кичик заводлар тармоқини янги йиллар ичда вузудда келтириш режаларини амалга оширишда ҳам қатнашадилар. Чет эллик ше, ислар технология асбоб-ускуналар етказиб беради.

Исроилнинг теплица ҳўжалари шартноларидеда сабзавот етиштириш етиштиришга иқтисодлашган фирмаларнинг бири билан амалий алоқалар ўрнатилди. Тошкент итсислик компанияси базасида ҳамкорликда ишлар олиб боришмоқда.

Сўнгги йилларда замонавий мева-сабзавот омборларини лойиҳалаш ва қуришга эътибор қўйилди. Биринча ўтган йили уларнинг жами сизини бир йўла 22,7 минг тоннага ортиди. Бу соҳада ҳам чет эл технологияни харид қилишга тўғри келади. Бироқ бунга ишон, техникавий қайта ускуналашнинг бошқа жиҳатлари, аввало, бўламак ишлаб чиқаришларини қуришнинг қисминин олдидан тайёрлаш ва фойдаланувчи кадрларни ўқитишни пайсалга сойма-лик керак.

Н. АХМЕТОВ.

● ОЛМАЛИҚ ғалам фабрикаси маҳсулотининг қўчилигини ёшлар таъкидлаш этди. Улар ишлаб чиқаришнинг турли участкаларида қатталар билан йиғилиб туриб, меҳнат қилмоқда. Сиз ушбу суратда ёш қўламдўлар Муҳаббат Бер...

Суратнам В. ТУРАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЗИЛЗИЛАШУНОСЛАРИНИНГ ЯНГИ КАШФИЁТИ

Тошкентдаги Ўзбекистон жумҳурияти фанлар академиясининг Мавлонов номи аниқлашувчи институтини олимлари ер қимирлаш ҳодисаларини ўргана бориб, янги ҳулосага келишди. Шунга кўра улар аниқлашди баъзорт қилиш учун фақат бир ердан — ҳодисалар табиатини ўрганишнинг ўзи нисф эмас дейишмоқда.

Бунинг учун бутун ер қатрида содир бўладиган ерости буронларининг табиатини яхшилаб кузатиб бориш зарур. Чунки ер қотиб қаттиқ қатламлардан иборат бўлган билан яқин қисми қилинган суяқ магмадан иборатлиги маълум. Аниқлашганича, ана шу магма ҳам ер таъриридангидан бўлган ноб жойдан-жойга кўчиб юрар экан. Бу оғирнинг кучи баъзи ерларда қаттиқ қотиб қаттиқ деформацияланганга сабаб бўлади.

Х. ШОУМАРОВ (Ўа).

ҲАМДЎСТЛИК ДАВЛАТЛАРИДА

ВОҚЕАЛАР, ХАБАРЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ОЗИҚ-ОВҚАТЛАР САНОҚЛИ КУНЛАРГА ЕТАДИ

РОССИЯДА озин-овқат маҳсулотлари захираси кўн сайин қамайиб бормоқда. Россия Федерацияси Савдо ва моддий ресурслар вазирлигининг савдо бўйича қўмитаси раиси ўринбосари В. Тихоновнинг гапларига қараганда, мавжуд бўлган парранда маҳсулотлари 19 кун, мол эғи — 1 ой, қанд-шарар — 41 кун, ўсимлик эғи — 20 кун савдо қилишга етади. Россия Савдо вазирлигинда бу вазиятдан қийинчи битта йўли бор деб ҳисобламоқдалар. У ҳам бўлса озин-овқатларни хориждан сотиб олишдир.

КОНЧИЛАР ИШ ТАШЛАМОҚДА

«БЕЛАРУСЬКАЛИЙ» бирлашмаси кончилари икки кундан бери иш ташламоқдалар, деб хабар берди кеча «Известия» рўнома-си. Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигининг энг йирик бирлашма ҳисобланган бу корхона ҳамма қилишнинг яқиндан қўйиш беради. У ҳозир қисман тўхтаб қолди. Январ ойининг охирида кончилар Беларусь ҳўкумати кончиларнинг бу йили ишлари учун тариф битимларини муҳома қилишни тақлиф этган эдилар. Икки марта музокара-лар бўлиб ўтганига қарамай натижа қилмади. Кончилар ўз сўзларида қатъий тўриш ниятлариди.

МОСКВАДА КОРЕЙС МАРКАЗИ

МОСКВАДА ҳозирги замон корейс муаммоларини ўрганиш маркази очилмоқда. Бу лойиҳа Жанубий Кореянинг Шарқий Европа ва СССР бизнеси билан боғлиқ ва Россия Фанлар академиясининг ҳозирги замон сиёсий ва иқтисодий муаммолар билан боғлиқ кучлари билан амалга оширилмоқда. Бу марказнинг вазифаси Корея йрим оролидаги сиёсий муаммоларни ҳал этишга жаҳон жамоатчилиги фикрини жалб этишдир. Шунингдек, Корея томонини янги ташкил топган Ҳамдўстлик мамлакатлари тўғрисида ҳол-ва ҳар томонлама ахборотлар тўплаш ҳам ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Бу МДҲ мамлакатлари иқтисодига келгусида сарфоса сарфлаш имкониятларини ўрганишга ёрдам беради.

НЕФТЬ ҚАЗИБ ОЛИШ КАМАЙМОҚДА

РОССИЯДА нефть қазиб олиш қамаймоқда. Давлат ҳисоб қўмитасининг маълумотида кўра, январ ойининг ўзида у 15 фoиз камайиб кетган. Агар аҳоли шундай давом этдирган бўлса, республика йил охирига бориб 50 миллион тонна нефтин кам бериши мумкин.

ЎЗ ИДИШ-ТОВОҚЛАРИ БИЛАН

Магнитогорск металлургия компанияти ишчилари ошхонага энди идиш-товокларни ўзлари билан қўтариб келишадиганга ўхшайди. Умумий оватла-нинг тармоғи тақчилликдан қутилиш учун уларга бор идишларни шахсий фойдаланиш учун тақсимлаб берди. Чамаси, Корхонага келадиганлар тўр-насида товоқ-қопчи, тарелалар ҳам, албатта, бўлади.

ИТ ВА МУШУКЛАРГА ҚИРОН КЕЛМОҚДА

Январ ойи бошларидан Киров вилоятида муйна ва жуи хом ашёсининг харид нархлари ошиб қўйилди. Янги нархномага кўчқлар ҳам киритилди. Ҳар бир кучук териси учун 100 сўмдан тўланадиган бўлди. Тайёрловлар битта мушук учун эса 46 сўмдан ҳақ тўлашмоқчи. Оқибатда шаҳар кўчаларида Барбос ва Шариклар йўқола бошлади. Вилот аҳолиси энди итларнинг ақиллигини ҳам, мушукларнинг миллатини ҳам эпитмайди-гайга ўхшайди.

(МАТБУОТ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЕР-ЛАНДИ)

ҲАМДЎСТЛИК ДАВЛАТЛАРИДА

қалли Нью-Йорк» деб ёзиб
қўйдилар. Мағрабик «Эй-
р-Альта» авиакомпанияси
қарашли 180-нчи билан
айндаги Франкфурт шаҳ-
рага учратган самолёт
ниги уюлган соғинаш
қомодонини жойлаштириш-
ни муваффақ бўлди. Фран-
сургда ағасига бўлган ма-
ртур жомадонини «Пан-Аме-
рикан» авиакомпаниясига
қарашли 103-нчи билан
қарашган тайёргара ўтказди-
лар. Бу дахлатли жомадон-
ларнинг йўналиши йўлини аниқ-
лаш қийин бўлди. Локер-
би устидаги поғлаш ана шу
шакл уруғи соғинаш жом-
адон»нинг нили эди.

Тергов нҳосини ет-
килгач, хатта чош-шув кўта-
ради. Америка Қўшма
Штатлари ҳамда Буюк Бри-
тания «Боинг-747» ҳалоқа-
га бевосита дахлдор бўл-
ган Диния разведкаси хо-
момларини адолат қўнига
оширишқилини талаб қил-
ди. Бу талабни Ўзлапанган
Штатларда Ташқиқоти Хаваф-
ликлари Кенгаши ҳам қўй-
иб-қўйилмади. Бироқ Ли-
тия ўзига шу юғирмасдан,
ободо шундай одамлар биа-
ра бўлса, улар устидаги ўа-
ғиз шу марағинини ўтказ-
ди, деди.

...Қуни кеча бу воқеага
дир инги хабар «Вашинг-
тон пост» рўзномада бо-
либ чиқди. АҚШ Маркази
Раведка Бошқармаси
терроризмга қарши кураши
қилиши бошлиғи Н. Кант-
оро маълумотларига таял-
либ, маъмур рўнома Диния
қарасадисининг ҳам шакла
теғини дахлатли бўлибди
қўйилганини хабар қилди.
Қўйилганини шундайлаш-
гани махсус маққима ходи-
мари Диния уларни ўқидир
боғлан бўлиши мумкин.
инги тўмонга боржондалар...
Пундай қилиб, Локерби
устидаги фожегага хали охи-
ра нукта қўйилганига йўқи
инги куналда инги маълум-
лотлар маълум бўлиб қол-
а, ажаб эмас...

ЛОКЕРБИ УСТИДАГИ ФОЖИА ИЗИДАН

9. Куни ҳаба бу ноҳага
дир инг куча бу «Вашинг-
тон» пост рўзномасида бо-
лави чиқди. АҚШ Марка-
ли Разведка Бошқармаси
ерроризми қарши кураш
ўлиби бошлиғи Н. Клинтон-
ро маълумотларига таян-
иб, мажнур рўзнома Дўшан-
бадаги қўлга олуни ҳар иккала
тегити дафъатан яқинида
олганлигини хабар қилди.
Уш ил билан шугуллаган
мажнур маҳкума ҳодима-
ри Лилия ўлими ўлдириб
борган бўлиши мумкин,
теги тўмонга бормоқдалар.
Пундан қилб, Дўшанба
даги фокнага хабар олих-
ри нўқта қўйилганича. Ю-
қини куларда янги маълум-
отларга асосан бўлиб қол-
а, ажаб эмас...

• Вилоятимизда анъанавий навоийхонлик

«АЛИШЕР НАВОЙИ ВА ЧОПҒУ ТАРОНАЛАРИ»

АБДУЛЛА Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият олий билимгоҳида таъриқ адибнинг ва санъат намоидаларининг ҳаёти ва ижодида бағишланган тадбирлар ўтказилди. Бу ерда бўлиб ўтган «Алишер Навоий ва чопғу тароналари» мавзудаги мусиқа оқшоми кўп сонли томошбинларнинг эътибо-

рини қозонди. Ҳазрати Навоийнинг жаҳоншумул аҳамиятга эга бўлган асарлари — «Мақбӯс ул-қулуб», «Маҷолис ун-нафойс», «Фарҳод ва Ширин» ҳамда «Сабъан сайёр» каби тақрири ва достонларидан чопғу санъати, хонанда ва созанда маҳорати, бастакорлик ижоди ва чанг тароналарига оид қимматли фикр-мулоҳазалар ҳақида

доцент Рустам Нейматов маъруза қилди. Сўнгра мусиқа оқшоми дастурлида миллий мусиқа санъатининг миз дурдоналари — маҳоратлардан парчалар («Самон дугоҳ», «Қашкарчаи роқ», «Бекбӯча»), халқ тароналари («Дилхирӯз», «Фарғонача», «Муножот», «Ражабия»), бастакорлардан М. Ҳарратов, С. Юдаков, Р. Турсуновлар ижодидан на-

муналари Р. Нейматов, ола-сингил Мактуба ва Марғуба Вобаназаровлар, Қамбарали Қаймов, Алишер Салдинов ва Гийер номиди жумҳурият болалар мусиқа мактаб-интернати ўқувчиси Сардор Нейматовлар маҳорат билан ижро этиб, профессор, ўқитувчилар ва сиртқи бўлим талабаларининг олқишига сазовор бўлдилар.

Мусиқа оқшоми тўпланганларда катта таассурот қолдирди.

Хайрулла ТУРСУНОВ, Абдулла Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият олий билимгоҳи доценти.

БОБОКАЛОНИМИЗ РУҲНИ ҒД ЭТИБ

ОҲАНГАРОН ноҳиясининг «Сой оғзи» қишлоғидаги Шероғий номидаги 26-ўрта мактабда ўзбек халқининг буюк шоири, мутафаккири ва давлат арбоби Мир Алишер Навоий таваллудининг 551 йиллигига атаб адабий кеча ўтказилди.

Кечага ота-оналар ҳам ташир буюрди. Миллий мусиқа садолари тўпланганларда каллини мафтун этди. Миллий либосларда ясанган ўқувчилар ўз синфларидан чиқиб, тартиб билан ота-оналари қаршисида турнаётган бўлиб ти-

зилишти. Ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси А. Тошлов тўпланганларга мутафаккир шоир таржimai ҳоли ва унинг ўзбек (туркий) тили ривожига қўшган бебаҳо ҳиссаси хусусида сўзлаб берди.

Сўнгра юқори синф ўқувчиларидан Ш. Исроилова, М. Мадраҳимова Навоий ғазалларидан намуналар ўқиб беришти. М. Жайловова, Д. Исроилова ўзларининг рақслари билан барчани ҳушнуд этди. 8-синф ўқувчиси Н. Оқилова эса шoirнинг рубоийларидан ўқиди. Н. Масалиева

«Қора кўзим» қўшиғини куйлаб, ижрочилик маҳоратини намойиш этди. 6-синф ўқувчиларидан Ф. Маматалиев, М. Усмонов ва бошқалар Навоийнинг ҳикматли сўзларидан ўқиб беришти. 5-синф ўқувчиларидан М. Абдураҳмонова ва З. Хонимхўаммедов эса атоқли шоир ҳақидаги ҳи-

коятлардан ижро этиб, тўпланганларнинг олқишига сазовор бўлди.

Мазкур адабий кеча ўқувчиларнинг Алишер Навоийга меҳр-муҳаббатлари чексиз эканлигини кўрсатиб, барчанинг қалбида чуқур из қолдирди.

М. МУҲАМЕДОВ, жамоатчи муҳбир.

ДАҲО ИЖОДКОРГА ТАЪЗИМ

ОҚҚУРҒОН ноҳиясида буюк бобокалонимиз, ўзбек (туркий) адабий тилининг мавқеини оширишга буюк умрини бағишлаган Алишер Навоий таваллудининг 551 йиллигига бағишланган турли хил кечалар ва мушойралар бўлиб

ўтди. Бу тадбирлардан асосий мақсад — даҳо сўз санъаткори руҳини шод этиш ва еш авлодини Навоий ижодида меҳр-муҳаббат ўйотишдан иборат бўлди.

Айниқса, ноҳиядаги 27-ўрта мактабда ўтказилган

мушойра тўпланганларда катта қизиқиш уйғотди. Юқори синф ўқувчилари намойиш этган концерт дастурлари, Навоийга бағишланган саҳна асарларидан парчалар кўпчиликлари манзур бўлди. 11-синф ўқувчиларидан Д. Қувондиқова, А. Шерматов, Ш. Мирқубонова ва Н. Хонимхўаммедовлар қизқарчи кишилари ҳам йилган-

ларда катта таассурот қолдирди. Кечада фаол иштирок этган ўқувчилар мактаб маъмурияти томонидан эсдалик совғалари ва пул мукофоти билан тақдирландилар.

Ноҳиядаги бошқа бир қатор мактабларда ҳам навоийхонлик кечалари бўлиб ўтди.

Д. КАМОЛОВ.

БИЛАСИЗМИ?

Мексикада ўсаётган энг кекса «Санта Мария» кипариси 400—500 ёшда бўлиб, танаси пастни қисмининг айланаси 49 метрга етди. Унинг танасини 27 киши қўл ушлаб кўчоқлаши мумкин.

Приморьенинг жанубий қисмида темир қайни деб аталган дарахт ўсади. Унинг пойини ҳеч қандай болта кеса олмайдди. Уни ўқ ҳам тешиб ўта олмайдди, унинг қаттиқлигини темир билан тенгашади.

Емгир оқидан акациянинг сариқ гулида уруғчалар четга сурқилиб, ўртада ялтироқ «асал» томчиси пайдо бўлади. Асал ҳиди

кўплаб ариларни ўзига жалб этади. Ариларнинг гўжгон бўлиб ўйнаши эса ёнгитарчилардан дарак беради.

Энг қадимий гербарий Нил дарёсининг ўнг қирғоғида жойлашган Луксор шаҳрида сақланиб қолган. Шаҳардаги Амона Ра худосининг ибодатхонаси тош деворларига номаълум расмлардан бундан 3500 йил илгари Мисрда қандай ўсимликлар ўсганлигини билиб олиш мумкин.

Японияда янги узилган гуллар билан бирга банка шиналар ичида консервланган гуллар ҳам сотилади. Дастаргул, петунья ва бошқа карнайгуллар шундай гуллар қаторига киради.

Б. ТУРҒУНОВ тайёрлаган.

ЧИН ЭЪТИБОР

Сўнгги пайтларда Бўстонлик соғлиқни сақлаш бўлими аҳоли саломатлигига эътиборини кучайтирди. Яқинда районда вилоятдагина эмас, жумҳуриятда ҳам қилгудек 130 ўринли туғруқхона фойдаланишга топширилган эди. Унинг аёллар маслаҳат олувчи хонаси мукамал япон аппарати билан жиҳозланди.

Япониялик мутахассислар 1,5 миллион иена тураридан бу техникани бизга бепул ўрнатиб беришти. — дейди ноҳия соғлиқни сақлаш бўлими мудири ўрмонбой Тўлаганов, —

район ижроия комитети эса бошқа замонавий асбоб-анжамлар сотиб олишимиз учун керакли маблағ ажратди.

Районда даволаш муассасалари қурилиши давом этмоқда. Хусусан, Тошкент қўрғонидидаги 120 ўринли касалхона қурилиши жадал олиб бориляпти. Бу ерда бир смена давомидида 250 беморни қабул қила оладиган поликлиника қад қўтарилди. Ҳазилекта эса қурувчилар бир сменада 600 беморга хизмат кўрсатадиган поликлиника биноси пойдеворини қўйиб бўлдилар.

• Акс садо •

«ЁЛҒИЗ ОНА! БУ— УНВОНИМИ ЁКИ?...»

МЕН «Тошкент ҳақиқати»нинг 1 февраль 1992 йил сонини ўқиб юқоридан номини энг айтилган мақолада ўқиб, шу мақола муаллифидан жуда ҳам нафратландим.

Мақолада ёзган Дилмурод САИДОВ балки қонуний шундир, бунга ёзишга уни нима мажбур қилди ва бунчалик пастнашлиқни ўзига қандай раво кўрди экан?

Мен ўзим Калинин районидида 33-йилни юртида ўқитувчиман. Мен ҳам тақдир тақозаси билан ўқидим, олий мат-лумотли бўлишим, турмушга чиқдим. Эрим кўп инавергани ва яхши яшашига кўзим етмаганидан кейин ажрашдим.

Итган ёрқандан зотли, соғлом бола туғилмаслигини аниқ. Шунинг учун бола кўришга шовилмадим. Эримдан ажрашганимга ҳам тўрт йил бўлибди. Мени кечирасизлар, мен энди: «Никоним йў, эрим йў» деб бола қўрмасдан, фарзанди шу ҳаётдан ўтиб кетганини кечирмай.

Никониса бола — туғилмасин, деб бўлмаси қонун шувосларини қонун қилариб қўйишми-да! Бу, менимча, ҳозирги замонга тўғри келмайдими, қулиги-ку?

Кийин ҳақиқат бор бола никониса-никонисини, бунга муҳомаза қилишми?

Мен ўша Дилмуродга айтмоқчи эдимки, давлатимиз шу ёлғиз оналарга бераётган аризма «садақа»нинг уйлалар-иетмай писанд қилгани нимами?

Бундай қоллишга тўғри

келмайдиган сурбетлик қайси мусулмончилида айтилган?

Давлат аёлларга «садақа» тўласа ҳам, тўламаса ҳам аёллар туғавради. Аёлларни оналик бахтидан ҳеч ким маҳрум қила олмайдди. Шу мақола муаллифига, мен шунини айтмоқчи эдимки:

«Ит ҳуради — карвон ўтади» деб.

Менинг ҳам никониса туғилган икки лшар ўғлим бор.

Мен жуда ҳам бахтиёрман.

Дилмидан бор гапларини ёздим.

Гулбаҳор ДАМИНОВА,

Калинин ноҳияси, Садовий қишлоғи.

МАҚОЛАНИ ўқиб чиқиб, дилмиди туғиб юрган мавзуним бўлгани учуним, ушбуга ўз муносабатимни билдириш истаги туғилди.

Ҳа, никониса бола қўрган аёллар кейинги йилларда қўлайиб кетди. Уларни қонулар қиқариб, ҳимоялаб қўйди. Ҳимоялабгина қолмай, уларга имтиёзлар яратди.

Уй-рўзгор таъинишда, бир отак бола тарбиялаётган заҳматкаш аёлдан «ёлғиз она» маънафини юқори қўйдиган бўлиб қолди.

Бу ниманинг таъсири? Ҳаромини ҳалолдан ажрата олма қолганимиз эмасми?!

Ўша «ёлғиз она»дан дувба

келаятган боланинг отаси ҳалол никониса аёлга хиёнат қилаятган эрикам эмасмикин? Нима учун бизнинг мусулмон давлатимизда эндиликда ҳам бу қонуннинг умри тутамаслиги керак?!

«Ёлғиз она»ларни ҳимояловчи қонулар фарбона руҳ билан сугорилганлиги сир эмас. Эндиликда ўзимизга мос шарҳона руҳдаги қонулар чиқариш палласи келмадимикин?

Шу ўринда ўзим гувоҳи бўлган бир лаҳза ҳеч эсимдан чиқмади. Хизмат юзасидан уй-йўл таъсиримни бўйча муассаса иши билан танишиб қолдим. Баъзи уларнинг ёлғиз фоизиди «ёлғиз она»лар яшаётганлигига гувоҳ бўлидим. Тақсимотдаги муассасиди одамнинг онасида бўлганимизда таъ «ёлғиз она»ларга бориб тақалди. Шунда кенояш пинакларини бўзмай.

«Фалончи аниқтис ўлас, мен эмас, ўша «ёлғиз она»лар келиб, болнида йиллаб турса алабмас», деб кулдилар.

У киши эса ўзини оқлаган бўлиб «ёлғиз она»ларнинг қонуларини, имтиёзлари ҳақида куйиб-пишиб

гапира кетди. «Ўйин уларга мен эмас, қонун берди!» дерди...

Ҳа, қонун «ёлғиз она»ларга кўп нарс беради... Лекин жуҳабирдай болалари билан тор жойда яшаётган аёл йиллаб навабда турлишга мажбур... Бир умр эрига хиёнат қилмай «оилам, уйим», деб яшаётган аёл қимматбаҳо кийимларга бурканган «ёлғиз она»ни кўрса, кийимидан уялади, узуклар таққан оппоқ қўлларини қўрғанда, ўзининг меҳнатдан даргалашган қўлларини яширгиси келади.

Аёллар меҳнаткаш, тарбияли, шарм-ҳаёли бўлган элнинг «ёлғиз она»лари бўлмаслиги керак! Эндиликда бизнинг юртимизда «ёлғиз она» номини олоқиснод деб қаралиш шарт. Бу номни ўзига муносиб билувчилар «ёлғиз она»ларни ҳимоя қилиш ҳақида қонун чиқарганлар юртига кетсинлар! Биз эса улардан нафратланамиз.

Ҳанифа ЗОКИРОВА, Кўн Чирчиқ ноҳияси, Солдатский шаҳри.

МУҲАММУРИЯТДАН:

АЗИЗ МУШТАРИЙЛАР! Юқоридидаги мактубларга қандай муносабат билдириш ҳар кимнинг ўз хоҳишига ҳавола. Биз бу борада ҳолисимиз. Шу бонедан ҳам бу мактубларини деярли тахрирлаш, фақат бироз қисқариши билан чоп этдик. «Ёлғиз она! Бу — унвоини ёки...?» мақолаи юзасидан билдирилган фикрларини имкония борица рўзномияда чоп қилиб борамиз. Шунингдек мақола ҳақидаги мактублар бўйича мақола муаллифига ҳам сўз беришни режалаштирганимиз.

• Саломатлик—туман бойлик •

«САЛОМАТЛИК — туман бойлик», деб бекорга айтишмаган. Гоҳо ўзимизнинг эътиборсизлигимиз, баъзан соғлом турмуш кечирини учун шарт-шароитнинг йўқлиги, гоҳо эса атроф-муҳитнинг ифлосланиб, озиқ-овқат маҳсулотларида кимёвий дори-ларнинг меъёрдан ошиб кетганлиги, баъзан эса ейиш-ичишимиздаги тақ-чилликлар туфайли вужудимизда турли-туман хасталиклар пайдо бўлади, сиҳат-саломатлигимизга пу-тур етади.

Иссиқ жон иситмасиз бўлмайди, албатта. Ай-

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАРНИНГ БОЛАЛАР ШИФОХОНАСИДА

ниқса, фарзандларимиздан биронтасининг тоби қочиб қолса беғи куйган товукдек ўзимизни қўйрга жой тополмай қоламиз. Шундай пайтларда шифокорларнинг кўзига илтижоли тикилиб, улардан нажот кутамиз. Шу маънода олиб қараганда Тошкент темир-йўлчилари 3-болалар ши-фоҳонасининг олий да-ражадаги мутахассис, бош врач Абдуҳалиқ Розиков раҳбарлигидаги саломат-лик посбоналари бемор бо-лаларни тибобетнинг замонавий ютуқлари асоси-да даволаш ва уларнинг соғлиқларини тиклаб олиш-ларига кўмаклашишни ўз-ларининг муқаддас бурча-лари деб биладилар. Ху-сусан, бу ердаги кардио-неврология бўлимига олий даражадаги врач Елена Леонидовна Татарникова бошчилик қилади. Унинг етакчилигида ўз касбининг жонкуяри бўлган тажри-бали ва қўли енгил дўх-тирлардан Гулнора Абду-рахмонова, Дилдра Абду-саломова, ҳамширалардан Роза Климова, Ольга Рис-қулова, тарбиячилардан Светлана Живницкая, Зуҳ-ра Абдурахмонова ва бош-қалар бу ерда шифо топа-ётган болаларнинг тез кунларда соғайиб кетиш-лари йўлида сидқидилдан жон куйдирмоқдалар.

• СУРАТЛАРДА: кар-

дионеврология бўлими му-дири Е. Л. Татарникова, врачлардан Г. Абдурахмо-нова ва Д. Абдусаломова иш устида; тарбиячилар-дан С. Я. Живницкая ва З. Ю. Абдурахмонова бо-лалар билан машғулот ўт-казишмоқда (юқоридида).

Сураткаш Даврон АҲМАД.

• Ҳар тўғрида •

БҲР УРНИГА ФЛОМАСТЕР

ГҮЛЛАРНИ ЭРКАЛАНГ

ЧЕХОСЛОВАКИЯ мактабларида ёғочдан ишлан-ган қора тахта-доскани ва оқ бўри қамдан-қам уч-ратасиз. Уларнинг ўрнига «Кох-и-Нор» фирмасининг махсус фломастери ҳамда пластмасса, ойна ёки сир-ланган доскадан фойдала-нишмоқда. Ундаги ёзувлар тез қурийд ва осон ар-тилади.

АМЕРИКАДАГИ Стан-форд дорилфундида иш-ловчи икки нафар моле-кулачи олим қизик қаш-фит қилдилар. Механик тебраттичлар — шамол, ём-гир, тегиб кетиш ўси-мликларда баландга қараб ўсишни тўхтатувчи мах-сус ирселарни ишга туши-ради. Бу жараённинг аниқ

механизми ҳали тўла маъ-лум бўлганича йўқ. Бироқ, бундай сезиш борлиги аниқ. Бу билан гуллар но-қулай атмосфера шароит-ларида ўзларини ҳимоя қиладилар.

ИРСГА 17 МИЛЛИОН ИИЛ

АМЕРИКАЛИК олим Эдуард Голленберг дарахт-дан узиллиб тушган баргдан генини ажратишга муваф-

ОЛИМПИАДА КУНДАЛИГИ

Франциянинг Альбер-вил шаҳрида XVI қишки Олимпиада ўйинлари давом этмоқда. МДХ спортчилари кунора медал олишни ре-жалаштирган бўлсалар, ҳо-зирга бунинг уйдасидан чиқ-моқдалар. Олимпиаданинг иккинчи кунин бирорта ме-дал ололмаган спортчилар-инини учинчи кунин бир йў-ла икки олтин, бир кумуш ва бир бронза медалини қўлга киритдилар. 7,5 кило-метр масофага биатлон мусобақасида Андрей Рез-нов ва тоғ келадигани то-пилаша, шу босқичда Елена Белова бронза медали сов-риндор бўлди. Фигуралли учининг спорт муфлтиги мусобақаларида ҳам кураш асосан МДХ спортчилари ўртасида борди. Наталья Минкутенок — Артур Дмитриев жуфтлиги шохсу-панинг энг юқорисига кўта-рилган бўлса, Елена Бекке ва Денис Петровлар кумуш медали билан кифояланиш-ди.

Авалларда Олимпиада мусобақаларида умумқона-да кураши асосан АҚШ ва совет СССР спортчилари ўртасида борарди. Бироқ Альбервилда бу «антала» бузилганлигига ўхшайди ва бунга фақат бизнинг спорт-чиларимиз айбдор эмас. Олимпиадага бориш иқтис-дий жиҳатдан ҳар қанча қи-ян бўлмасин, танлаб олин-ган МДХ спортчилари тўрт кун якуни бўйча умумқо-маида ҳисобида учинчи по-нонани эгаллаб туришбди. АҚШ спортчилари жағфар-масида эса бор-йўғи 1 олтин медал бор, холос. Умуман, шу кунгача 12 давлат спорт-чилари турли даражадаги медаллар билан тақдирлан-дилар.

Хоккей мусобақасида кетма-кет икки ғалабадан сўнг МДХ терма командаси учинчи ўйинни чехослова-киялик хоккейчилар билан ўтказиб 3:4 ҳисобида мағлу-биятга учради.

ШКВИРИН ДУШАНБЕДА, ПЯТИЦКИЙ ЭСА...

Исроилда Душанбеда футбол бўй-ча Рустам Дўлатбеов хоти-расига бағишланган анъана-вий мусобақа давом этмоқ-да. Тошкентнинг «Пахта-кор» командаси иккинчи ку-ни Наманганнинг «Нава-ҳор» жамоаси билан учраш-ди. Ўйиннинг 60-дақиқасида Игорь Шквирин ҳисобни очди. Бироқ учрашув тавом бўлишига саноқли дақиқа-лар қолганда навбахорчи Бахтиёр Раҳмонов ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлди. Шу кунги қолган уч-рашувлар қуйидаги натижа-лар билан якуланди: «Спар-так» (Владикавказ) — «Ну-рафшон» (Бухоро) — 1:1, «Нефтяник» — «Қайрат» — 2:2, «Помир» — «Олга» — 2:1.

Пахтакорчи Игорь Шквирин рақиблар дарвозасини уч бор аниқ нишонга олган ҳолда тўпуларлар баҳсида олдинда бормоқда.

Яна бир пахтакорчи Анд-рей Пятницкий МДХ терма командаси таркибиди АҚШ сафаридан қайтиши биланоқ яна бир қақрув қозонини олди. МДХ терма команда-си бош тренери А. Бишовец Исроил пойтахтига ўртоқлик учрашуви ўтказиш учун жу-наб кетаётган 14 футболчи қаторига уни ҳам қўшди. Душанба кунини кечқурунги тайёрада Пятницкий Тель-Авивга учиб кетди.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

• ЭЪЛОН •

Сиз транспорт хизматига муҳтожмисиз? ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, ШИРКАТЛАР ВА АХОЛИ

ДИҚҚАТИГА!

2512-автоколонна Силарга ўз хизматини

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Биздаги «ГАЗ-52» (усти оқич на ёпик), «ГАЗ-53» (усти оқич на ёпик), «ЗИЛ-130» (усти оқич), «КАЗ-608» (узуни ўлчоли), «МАЗ» (узуни ўлчоли), «МАЗ» (усти оқич, тиркачи на узуни ўлчоли) автомобилна-лар хизматидан унумли фойдаланишингизга қафолат бе-рамиз.

Ҳақ тўлаш нарх нурсаткичлари бўйича ёки узаро келишилди.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, А. Икромов райо-ни, М. Уйғур кўчаси, 487-уй. Телефонлар: 47-32-35, 47-50-79, 47-50-83, 47-51-83.

Узбекистон Халқ-Демократик партияси Тошкент вилоят Кенгаши Бекобод шаҳар Кенгашининг бирин-чи котиби Д. З. Кориева отаси

Зиёд ҚОРИМОВНИ

вафот этганлиги муносабати билан кўчур таъзия из-ҳор этади.